ČESKO-POLSKÁ HŘEBENOVKA
CZESKO-POLSKI SZLAK GRZBIETOWY

mapa č. 7

trasa Hřebenovka • trasa Szlak Grzbietowy
značená turistická trasa • znakowane szlaki turystyczne
cyklotrasa s číslem • trasy rowerowe z numerem
informace • informacja turystyczna
klášter, -přístupný veřejnosti • klasztor, -udostępniony dla zwiedzających
hrad, -přístupný veřejnosti • zamek, -udostępniony dla zwiedzających
zámek, -přístupný veřejnosti • pałac, -udostępniony dla zwiedzających
zámeček, -přístupný veřejnosti • dwór, -udostępniony dla zwiedzających
zřícenina, -s průvodcem • ruiny, - z przewodnikiem
hradiště, archeologické naleziště • grodzisko, wykopalisko archeologiczne
muzeum, technická památka, větrný mlýn • muzeum, zabytek techniki, wiatrak
synagoga, zajímavost • synagoga, atrakcja turystyczna
čerpací stanice PHM, LPG • stacja paliw, LPG
zdravotnictví, horská služba • ośrodek zdrowia, GOPR

rozhledna, místo dalekého rozhledu • wieża widokowa, punkt widokowy
horská/turistická chata, autokemp • schronisko górskie/turystyczne, autocamping
přírodní-, termální-, koupaliště, krytý bazén • kąpielisko naturalne, termalne, basen kryty
pomník, zvonice, kaple, kostel • pomnik, dzwonnica, kaplica, kościół
silnice I., II. a III. třídy • drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe
zpevněná cesta, cesta, pěšina • droga utwardzona, droga inna, ścieżka
železnice, stanice, zastávka • linia kolejowa, stacja, przystanek
hranice NP, CHKO, přírodního parku • granica parku narodowego, parku krajobrazowego, parku przyrody
chráněné území • obszar chroniony
vodopád, pramen • wodospad, źródło
vrstevnice po 20 m, výškový bod, sedlo • poziomica (20 m), punkt wysokościowy, przełęcz

1 : 75 000 0 0,5 1 km

© Cartography: www.SHOCART.cz

Jaszkowa Dolna
Jaszkowa Góra
Droszków
Marcinów
Rogówek
Oldrzychowice Kłodzkie
Żelazno
ruina dworu
Trzebieszowice
Piotrowice
Modlisze
Nowy Waliszów
Łazak
Pasikon
Kamienna
Skowronia Góra
Marcinków
ruina kościoła
Idzików
L. Biała Woda
Biała Woda
Marianówka
L. Szklary
Szklary
Igliczna
Wilkanów
Ogród Bajek
Czarna Góra
Konradów
Kąty Bystrzyckie
Radochów
Kolonia Radochów
Koleba
G. Siniak
Jawornik Wielki
Gologóra
Orłowiec
Śnieżnicky Park Krajobrazowy
Borůvková hora
Wrzosówka
Wojtówka
Lutynia
Bazaltowe Słupy
Minimuzeum Márnice
Ulęże
Szary kamień
Radochów
Wysoki okap
Stary zamek
Stójków
Strachocin
Kamieni i Minerałów
STRONIE ŚLĄSKIE
Goszów
Stronie Śląskie-Wieś
Morawka
Stara Morawa
Galeria Wapiennik
Młynowiec
Kletno
Bolesławów
Nowa Morawa
Kamienica
Kopalnia Uranu
J. Niedźwiedzia
Sienna
Janowa Góra
Czarna Góra
Stary Gierałtów
Nowy Gierałtów
Gierałtowska Kopa
Gologóra
Sowia Kopa
Sucha Kopa
Mlynsko
Stroma
Kladské sedlo
Zálesí
Prostřední vrch
Koníček
Černý Kout
Černý vrch
Červený Důl
Nové Vilémovice
Rychleby (Reichenštejn)
Tančírna v Račím údolí
Pusty zámek
Račí údolí
Zaniklá osada Hraničky
Nová Véska
Nové Chaloupky
Petrovice
Skorošice
Horní Skorošice
Dolní Skorošice
Boží hora
ŽULOVÁ
Lom Transgranit
Starost
Anděl
Anděl
Vápenná
Význerov
Význerovské vodopády
Kamenná
Bielice
Polka
Paseky
Bažiny
Klínová bouda
Lesní Čtvrť
Lvi hora
Kopřivný
Muzeum Slezského Semmeringu
Lipovské stezky
Horní Lipová
Vičice
Dolní Les
Kobylá nad Vidnavkou
Bergov
Kaní hora
Sedmlánu
Skalka pod Kaní horou
Tomíkovice
Žlíbek
Dolní Dvůr
Vojtovice
Nová Véska
Hraniční p.
Jánský Vrch
Javornický p.
Podměstí
JAVORNÍK
Horní Fořt
Písečník
Ves Javorník
Bílý Potok
Bílý p.
Červenka
Vysoký kámen
Jelen
Šafárova sk.
Liščí skála
Travná
Travná
Twiezdza
Skalný Wawóz
Wójtowa Góra
Konik
Karczma
Modzel
Bzowiec
Skrzynka
Skrzyniczano
Brodek
Orlicka
Sosenka
Sv. Marii
Trzebieszowice
Radochów
Stójków
Strachocin
Stary Gierałtów
Nowy Gierałtów
Goszów
Stronie Śląskie-Wieś
Morawka
Stara Morawa
Młynowiec
Kletno
Bolesławów
Nowa Morawa
Kamienica
Janowa Góra
Sienna
Czarna Góra
Kopalnia Uranu
Kletno
Ziemi
Biała Woda
Idzików
Marianówka
Wilkanów
Czarna Góra
Ogród Bajek
Szklary
L. Szklary
Igliczna
Konradów
Nowy Waliszów
Kamienna
Marcinków
Skowronia Góra
Pasikon
Łazak
Modlisze
Ozadków
Stronie Śląskie-Wieś
Wilczyniec
Suchoń
Krzynik
Galeria Wapiennik
Kletno
Młynowiec
Bolesławów
Nowa Morawa
Kamienica
Sienna
Janowa Góra
Czarna Góra
Kopalnia Uranu
Kletno
Ziemi
Biała Woda
Idzików
Marianówka
Wilkanów

ČESKO-POLSKÁ HŘEBENOVKA | CZESKO-POLSKI SZLAK GRZBIETOWY

česko-polská

Hřebenovka

Od Jizerských hor až po Jeseníky, přes hranice čtyř krajů a dvou států, vede již od počátku 20. století trasa Hřebenovky. Situována je do česko-polského pohraničí, kde se nachází řada významného přírodního bohatství jako jsou horské masivy Krkonoš, Broumovska, Sovích hor, Bystřických hor, Orlických hor, Jeseníků apod. V letech 2018 až 2021 byl osmnácti partnery z obou stran hranice pod vedením Euroregionu Glacensis zrealizován projekt „Česko-polská Hřebenovka – východní část", jehož prostřednictvím došlo nejen k novému vyznačení celé trasy, ale také k vybudování nových turistických cílů. Vzniklo celkem deset rozhleden a vyhlídek spolu s parkovací infrastrukturou, dvě nová informační centra a také nová přístupová stezka na rozhledny. Česká republika byla s Polskem nově propojena dřevěným mostem přes Divokou Orlici v blízkosti poutního místa Neratov v Orlických horách. Výsledkem tohoto rozsáhlého projektu je snaha o zvýšení zájmu o přírodní, kulturní a historické zajímavosti česko-polského pohraničí.

Od počátku XX wieku od Gór Izerskich aż po Jesioniki, przecinając granice czterech województw i dwóch państw, prowadzi trasa Szlaku Grzbietowego. Znajduje się na terenie polsko-czeskiego pogranicza, na terenie którego można znaleźć wiele bogactwa przyrodniczego: Karkonosze, region Broumovsko, Góry Sowie, Góry Bystrzyckie, Góry Orlickie, Jesioniki itd. W latach 2018–2021 osiemnastu partnerów z obu krajów pod patronatem Euroregionu Glacensis zrealizowało projekt „Polsko-Czeski Szlak Grzbietowy – część wschodnia", dzięki któremu ponownie wytyczono całą trasę oraz zbudowano nowe atrakcje turystyczne. W sumie powstało dziesięć wież i punktów widokowych wraz z infrastrukturą parkingową, dwie nowe informacje turystyczne oraz nowa ścieżka prowadząca do wieży widokowej. Czechy z Polską połączył drewniany most przez Dziką Orlicę zlokalizowany w pobliżu miejsca pielgrzymkowego Neratov w Górach Orlickich. Celem tego obszernego projektu jest zwiększenie zainteresowania atrakcjami przyrodniczymi, kulturowymi oraz historycznymi na polsko-czeskim pograniczu.

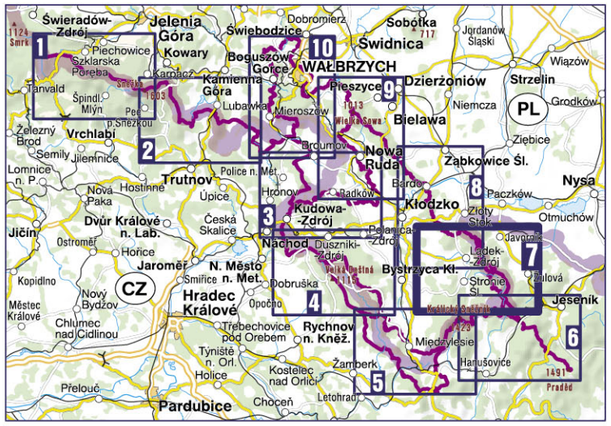

Boží hora

Boží hora je nejvyšší vrchol v Žulovské pahorkatině, ale také poutní místo s dominantou Kostela Panny Marie Bolestné, který je viditelný ze širokého okolí. Ze Žulové k němu vede lesem křížová cesta. Místo je krásně upravené, s řadou možností posezení, a to jak v krytém přístřešku, tak i pod širým nebem a nabízí návštěvníkům kouzelný pohled na hlavní hřeben Rychlebských hor. Dvakrát ročně se zde konají liturgické poutě. Mimo jiné se jedná o zajímavou geologickou lokalitu – hora je tvořena vyvřelými horninami pocházejícími z žulovského plutonu, které zde prorazily devonskými vápenci. Jde o zajímavé naleziště srostlic minerálů, například hessonitu.

Boží hora to najwyższy szczyt na Przedgórzu Paczkowskim a zarazem miejsce pielgrzymkowe z Kościołem Maryi Panny Bolesnej, który widoczny jest z daleka. Z miejscowości Żulová prowadzi do niego przez las Droga Krzyżowa. Jest to zadbane miejsce, gdzie można usiąść i odpocząć pod dachem, jak i pod gołym niebem i podziwiać niezwykły krajobraz głównego grzbietu Gór Złotych. Dwa razy w roku odbywają się tutaj odpusty. Wzniesienie znajduje się w bardzo atrakcyjnym pod względem geologicznym miejscu. Góra zbudowana jest z plutonicznych skał magmowych, w których pojawiły się wapienie z dewonu. To miejsce występowania zrostów minerałów, np. hessonitu.

Czernica

Czernica je hora ve Východních Sudetech, v severní části Bělských vrchů, v obci Stronie Slezské a je vysoká 1083 m n. m. Na vrcholu hory je postavena rozhledna vysoká 15,5 m, která byla vybudována v rámci svépomocné akce místních dobrovolníků a také turistů, kteří v té době procházeli po nedaleké stezce.

Czernica to szczyt w Sudetach Wschodnich, w północnej części Gór Bialskich, w gminie Stronie Śląskie o wysokości 1083 m n. p. m. Na szczycie góry wybudowano wieżę widokową o wysokości 15,5 m, która została wzniesiona w czynie społecznym w głównej mierze przez miejscowych ochotników oraz turystów przemierzających w tym czasie pobliski szlak.

Černá hora | Czarna Góra

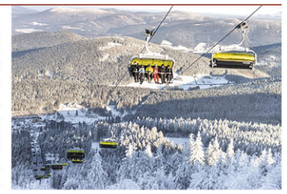

Czarna Góra (česky: Černá hora) je vrchol vysoký 1205 m n. m. v rameni Žmijowce v masivu Králického Sněžníku, na území obce Stronie Slezské. Na vrcholu hory je postavena 14 metrů vysoká dřevěná rozhledna. Panorama otevírající se při pohledu z rozhledny uchvátí každého – pohled na Kladskou kotlinu, okolní horská pásma a někdy je možné zahlédnout i vrcholky Krkonoš, světla Vratislavi či dokonce Prahy. Na úpatí hory se nachází moderní lyžařské středisko a bike park.

Czarna Góra to szczyt o wysokości 1205 m n. p. m. w ramieniu Żmijowca w Masywie Śnieżnika w gminie Stronie Śląskie. Górę zwieńcza wieża widokową o wysokości 14 metrów o konstrukcji drewnianej. Panorama rozciągająca się z wieży zachwyca wszystkich, widok na Kotlinę Kłodzką, otaczające pasma górskie, a czasem zauważyć można szczyty Karkonoszy, światła Wrocławia lub nawet Pragi. U podnóża Czarnej Góry znajduje się nowoczesny ośrodek narciarski oraz bike park.

Jawornik Wielki

Jawornik Wielki, nazývaný také Svatou horou, má nadmořskou výšku 872 m a je nejvyšším vrcholem Rychlebských hor. Zdejší rozhledna má dvě terasy – jednu ve výšce 3,5 a druhou 6,4 m. Z vrcholu je možné shlédnout Sudetské předhůří (Przedgórze Sudeckie) a Slezskou nížinu (Nizina Śląska).

Jawornik Wielki zwany również Świętą Górą, to wznoszący się na wysokość 872 m n. p. m. najwyższy szczyt w paśmie Gór Złotych. Wieża widokowa na Jaworniku Wielkim posiada dwie platformy – na wysokości 3,5 oraz 6,4 m. Ze szczytu można zobaczyć Przedgórze Sudeckie i Nizinę Śląską.

Lądek-Zdrój

Lądek-Zdrój jsou nejstarší lázně v Polsku a jedny z nejstarších v Evropě. Navštěvují je osoby, které se potýkají s ortopedickými onemocněními nebo po úrazu, s onemocněním nervové soustavy či trpící revmatem. Lądek-Zdrój leží uprostřed Rychlebských hor, v Dolnoslezském vojvodství, v okrese Kłodzko. Nedaleko lázní se vypínají Bělské vrchy a masív Sněžníku. Lądek-Zdrój je velice atraktivním místem také pro aktivní zimní i letní turistiku. Různorodé cyklistické stezky nadchnou nejednoho nadšence.

Lądek-Zdrój jest najstarszym uzdrowiskiem w Polsce i jednym ze starszych Europie. Odwiedzają je osoby cierpiące m.in. na choroby ortopedyczno-urazowe, schorzenia układu nerwowego czy reumatologiczne. Lądek-Zdrój leży wśród wzniesień Gór Złotych, w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim. Niedaleko znajdują się Góry Bialskie i Masyw Śnieżnika. Lądek-Zdrój jest atrakcyjnym miejscem również dla aktywnej turystyki zimowej i letniej, różnorodność tras rowerowych zadowoli każdego turystę.

Lom Transgranit | Kopalnia Transgranit

Lom s poměrně teplou vodou a pozvolným vstupem do vody, je vhodný ke koupání, nalézá se na jižním okraji Žulové v osadě Starost. Překvapí vás svým uzavřeným tvarem, travnatou pláží a prostorností zároveň. Těžba zde skončila v roce 1998 a nějaký čas se uvažovalo o znovuotevření, ale v současnosti je již lom pro těžbu uzavřen.

Jest to kopalnia, gdzie występuje dość łagodny spadek, prowadzący do kąpieliska z ciepłą wodą. Znajduje się na południowym krańcu miejscowości Żulová we wsi Starost. Zaskakuje zamkniętym kształtem, porośniętą trawą plażą oraz znacznymi przestrzeniami. W 1998 roku zaprzestano eksploatacji kopalni, i choć przez pewien czas zastanawiano się nad jej ponownym otwarciem, do dziś nie są tutaj prowadzone żadne prace wydobywcze.

Medvědí jeskyně | Jaskinia Niedźwiedzia

Medvědí jeskyně je nejdelší jeskyní v polské části Sudet. Nachází se v masívu Králického Sněžníku, v údolí řeky Kleśnice. Byla objevena v roce 1966 během těžby v mramorovém lomu nedaleko vsi Kletno, v katastru obce Stronie Śląskie. Délka chodeb Medvědí jeskyně činí zhruba 5 km. Má horizontální charakter a chodby se táhnou v několika úrovních, které jsou spojeny svislými šachtami. Nejvíce rozvinutá jsou střední a spodní patra. Trasu dlouhou asi 360 metrů je možné projít s průvodcem a prohlídka trvá něco kolem 45 minut. Trasa je přístupná také pro osoby pohybující se na invalidním vozíku.

Jaskinia Niedźwiedzia jest najdłuższą jaskinią w polskiej części Sudetów. Położona jest w Masywie Śnieżnika, w dolinie rzeki Kleśnicy. Odkryta została podczas eksploatacji kamieniołomu marmuru w 1966 roku w pobliżu wsi Kletno, w gminie Stronie Śląskie. Długość korytarzy Jaskini Niedźwiedziej wynosi ok. 5 km. Jaskinia ma charakter poziomy, korytarze są rozwinięte na wielu poziomach połączonych studniami. Najlepiej rozwinięte są piętra środkowe i dolne. Trasę o długości około 360 m przemierza się z przewodnikiem, czas zwiedzania jaskini ok. 45 min. Trasa dostępna dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Minimuzeum Márnice obce Zálesí | Małe muzeum Márnice we wsi Zálesí

Minimuzeum obce Zálesí bylo otevřeno v červenci roku 2020. Je umístěno v bývalé budově márnice na místním hřbitově. Jedná se o pokračování původního plánu a iniciativy místních občanů a chalupářů na netradiční využití jediné zachovalé obecní budovy na Zálesí.

Małe muzeum gminy Zálesí otwarto w lipcu 2020 roku. Znajduje się w budynku, gdzie dawnej mieściła się na cmentarzu miejskim kostnica. Jest to efekt planowania i inicjatyw lokalnych mieszkańców i działkowców, którzy chcieli w mniej tradycyjny sposób znaleźć wykorzystanie dla jedynego zachowanego budynku publicznego w Zálesí.

Muzeum Slezského Semmeringu | Muzeum Śląskiego Semmeringu

Expozice muzea je umístěna v bývalém úředním stavědle železniční stanice Horní Lipová. Muzeum popisuje historii horského úseku Branná – Lipová-lázně na trati Hanušovice – Jeseník. Trasa Branná – Lipová-lázně překonává značné převýšení (nejvyšším bodem je Ramzová 760 m n. m., která je nejvýše položenou rychlíkovou stanicí v ČR) a proto bývá nazývána Slezským Semmeringem. V muzeu najdete sdělovací a zabezpečovací techniku, železniční modely, dokumenty, fotografie, jízdenky atd. K dispozici je zde otisk pamětního razítka. Muzeum nabízí rovněž možnost obsluhy elektromechanického výhybkářského přístroje z vlečky „Kamenolom" či obsluhu zařízení na označování historických lepenkových jízdenek.

Ekspozycja muzealna znajduje się w dawnym biurze stacji kolejowej Horní Lipová. Można tutaj poznać historię górskiego odcinka Branná – Lipová-lázně na linii Hanušovice – Jeseník. Trasa Branná – Lipová-lázně pokonuje dużą różnicę wysokości (najwyższy punkt to Ramzová – 760 m n. p. m., najwyżej położona stacja kolei pośpiesznej w Czechach) i dlatego jest nazywana Śląskim Semmeringiem. W muzeum można obejrzeć sprzęt służący do komunikacji i zapewnienia bezpieczeństwa, modele pociągów, archiwalne dokumenty, zdjęcia, bilety itd. Dostępna jest pamiątkowa pieczątka. Turyści zobaczą, jak obsługiwać elektromechaniczną zwrotnicę z bocznicy „Kamenolom" lub urządzenie do kasowania dawnych tekturowych biletów.

Nýznerovské vodopády | Wodospady Nýznerowskie

Vodopády Stříbrného potoka, nazývané též Nýznerovské vodopády leží na území obce Horní Skorošice. Jde o kaňonovitou soutěsku se skalními prahy vytvářejícími několik vodopádů a kaskád, s celkovou výškou 14 metrů, které nemají na území Rychlebského a Jesenického regionu obdoby. Nejvyšší stupně jsou 3 metry vysoké. Vznikly na prahu tvořeném odolnější horninou – žílou amfibolického gabra. Díky poměrně vysokému průtoku jsou Nýznerovské vodopády nadmíru působivým přírodním jevem. Od roku 1968 je zde vyhlášen Chráněný přírodní výtvor Vodopády Stříbrného potoka.

Wodospady Srebrnego Potoku, nazywane też Wodospadami Nýznerovskimi, znajdują się na terenie gminy Horní Skorošice. To wąwóz ze skalnymi programi tworzącymi kilka wodospadów i kaskad o całkowitej wysokości 14 m, które nie mają sobie równych na obszarze Gór Złotych i Jesioników. Najwyższe odcinki wodospadu osiągają wysokość 3 metrów. Powstały na progu skalnym utworzonym przez skały odporne na erozję – amfiboliczne gabry. Dzięki stosunkowo dużemu przepływowi wody, wodospady stanowią bardzo urokliwe zjawisko przyrodnicze. Od 1968 roku wodospady zostały objęte ochroną jako pomnik przyrody Wodospady Srebrnego Potoku.

Rozhledna Borůvková hora | Wieża widokowa na Borówkowej

Panorama Rychlebských hor, Králického Sněžníku, Šerák, Praděd a roviny v sousedním Polsku s Otmuchovským a Nyským jezerem. To všechno můžete vidět z pětadvacet metrů vysoké vyhlídkové věže s ocelovou konstrukcí a dřevěným opláštěním. Byla otevřena v roce 2006 na stejnojmenném kopci nedaleko Javorníku. Městu Javorník se stavbou podařilo navázat na tradici lázeňské rozhledny na Borůvkové hoře (898 m n. m.), která se začala psát v 70. letech 19. století. Vedle věže se nachází i malá kamenná chata pro turisty, která slouží jako odpočinkové místo a kiosek s občerstvením.

Z wieży można podziwiać panoramę Gór Złotych, Masyw Śnieżnika, Šerák, Pradziad oraz równiny po polskiej stronie granicy z Jeziorem Otmuchowskim i Nyskim. To wszystko można oglądać ze stalowej wieży widokowej z drewnianą obudową, liczącej 25 m wysokości. Obiekt otwarto w 2006 roku na Borówkowej nieopodal miejscowości Javorník. Architektura wieży nawiązuje do tradycji uzdrowiskowej wieży widokowej, która znajdowała się na Borówkowej (898 m n. p. m.) i jej początki sięgają lat siedemdziesiątych XIX wieku. Obok wieży znajduje się również małe kamienne schronisko turystyczne, w którym funkcjonuje bufet, służące też jako miejsce do wypoczynku.

Tančírna v Račím údolí | Sala Taneczna w Račím údolí

Jedna z nejkrásnějších staveb Rychleb. Dříve restaurace se sálem, postavená v secesním stylu, patřila k vyhlášeným výletním místům obyvatel Javorníků i širšího okolí. Malebné místo zkrášloval parčík se skalkami, rododendrony, okrasnými dřevinami a stylovým venkovním posezením. Dnes je Tančírna díky obci Bernartice krásně a pečlivě zrekonstruovaná a svou krásou je opět perlou Račího údolí. Naleznete zde informační centrum, kavárnu, příjemné posezení, kouzelné prostředí a bohatý kulturní život.

To jeden z najpiękniejszych obiektów po czeskiej stronie Gór Złotych. Restauracja z salą, zbudowana w stylu secesyjnym, stanowiła dawniej popularne miejsce wycieczkowe dla mieszkańców Javornika i szerszych okolic. Dodatkową ozdobą tego malowniczego miejsca był mały park, gdzie znajdowały się formacje skalne, rododendrony, drzewka ozdobne oraz stylowa pergola. Obecnie Tančírna dzięki gminie Bernartice została starannie wyremontowana i ponownie stała się perłą rezerwatu Račí údolí. Znajduje się tu informacja turystyczna i kawiarnia. To miejsce, w którym można wypocząć w pięknym otoczeniu i skorzystać z bogatej oferty kulturalnej.

Uranový důl | Kopalnia uranu

Uranový důl se nachází na severním svahu hory Žmijowiec (česky. Zmijovec) v masivu Králického Sněžníku. Těžba zde probíhala v letech 1948–1953, přičemž bylo využito i několik středověkých štol, ve kterých se v minulosti těžila železná ruda, stříbro a měď. Celková délka všech důlních děl činila více než 37 km. Celkem zde bylo vytěženo 20 tun uranu. Pro návštěvníky je zpřístupněna štola číslo 18, která se nachází u silnice spojující obce Kletno a Sienna. Tvoří oddělený systém důlních děl, který leží v severovýchodní, nejvýše položené části dolu. Prohlédnout si zde můžete mnoho zajímavě osvětlených žil s místními nerosty (fluorit, ametyst, křemen a další). Délka zpřístupněných důlních děl činí cca 400 m chodeb širokých 1,5–2 m a vysokých 1,7–2 m. Z hlediska radioaktivity je štola naprosto bezpečná.

Kopalnia uranu położona jest na północnym stoku Żmijowca w Masywie Śnieżnika. Działała ona w latach 1948–1953, wykorzystując m.in. kilka średniowiecznych sztolni, w których w przeszłości prowadzono wydobycie żelaza, srebra i miedzi. Sumaryczna długość wszystkich wyrobisk górniczych wynosiła ponad 37 km. Łącznie wydobyto tu 20 ton uranu. Udostępniona do zwiedzania sztolnia nr 18 znajduje się przy drodze łączącej Kletno z Sienną. Stanowi ją wyodrębniony system wyrobisk znajdujący się w północno-wschodniej, najwyżej położonej części kopalni. Zobaczyć tu można wiele atrakcyjnie oświetlonych wystąpień miejscowych minerałów (fluoryt, ametyst, kwarc i innych). Długość udostępnionych wyrobisk to około 400 m chodników o szerokości 1,5–2 m, wysokości 1,7 do ponad 2 m. Sztolnia jest całkowicie bezpieczna pod względem promieniowania radioaktywnego.

Vodní nádrž Stará Morava s rozhlednou | Zalew Stara Morawa z wieżą widokową

Vodní nádrž ve Staré Moravě je umělou vodní nádrží určenou k retenčním a rekreačním účelům a zaujímá plochu 5,5 ha. Nachází se v blízkosti vsi Stara Morawa, která leží v katastru obce Stronie Slezské. Velkým lákadlem této nádrže je velká písčitá pláž, molo, plošiny, rozhledna umístěná ve vodě, možnost rybolovu a také jediný vlek pro wakeboard a vodní lyžování v Kladském regionu.

Zalew w Starej Morawie to sztuczny zbiornik wodny retencyjno-rekreacyjny o powierzchni 5,5 ha w pobliżu wsi Stara Morawa w gminie Stronie Śląskie. Atrakcją zalewu jest duża piaszczysta plaża, molo, pomosty, wieża widokowa umiejscowiona w wodzie, możliwość wędkowania oraz jedyny wyciąg do wakeboardu i nart wodnych na ziemi kłodzkiej.

Zaniklá osada Hraničky | Opuszczona wieś Hraničky

Zaniklá osada Hraničky se řadí k nejkrásnějším místům Rychlebských hor. Osada, v níž kdysi stávala kvetoucí horská vesnice, byla založena roku 1785 a osídlena čistě německým obyvatelstvem. Vysoká poloha a neúrodná půda omezovaly možnosti zemědělského využití okolí v podstatě jen na pěstování ovsa, pastevectví a lesnictví. Nejvíce obyvatel Hraničky mělo v roce 1836 – 281 a nejméně v roce 2001 – pouze 1, a to lesního dělníka Franze Schlegela, kterému se podařilo zpětně nastěhovat do svého domu, z kterého byl po roce 1945, tak jako většina obyvatel osady, se svou rodinou odsunut. Přes různé útrapy doby zůstal jeho dům stát jako jediný až do dnešních dnů. Horská louka uprostřed hraničního hřebene, na které osada Hraničky stávala, má nejen pohnutou historii, ale i neopakovatelný půvab.

Opuszczona wieś Hraničky należy do najładniejszych miejsc po czeskiej stronie Gór Złotych. Kiedyś była tętniącą życiem górską wsią, którą założono w 1785 roku, a którą zamieszkiwali wyłącznie Niemcy. Górskie położenie i nieurodzajna gleba utrudniały gospodarkę rolną, ograniczając ją tylko do uprawy owsa, wypasu bydła i leśnictwa. Najwięcej osób mieszkało tutaj w 1863 roku – 281, a najmniej w 2001 roku – wyłącznie jeden, robotnik leśny, Franz Schlegel, któremu udało się ponownie przeprowadzić do własnego domu, z którego wraz z rodziną został po 1945 roku, jak większość mieszkańców, wypędzony. Jego dom, pomimo wielu niesprzyjających kolei losu, jako jedyny stoi tu do dnia dzisiejszego. Górska łąka pośrodku granicznego grzbietu, na której znajdowała się wieś Hraničky, ma nie tylko zawirowaną historię, ale także niepowtarzalny urok.

Zřícenina hradu Rychleby | Ruiny zamku Rychleby

Kdy, kým a proč byl postavený Rychlebský hrad už se zřejmě nedozvíme, protože doposud se nepodařilo objevit žádné zprávy o tom, co se kdysi dělo za jeho zdmi. Provedené archeologické výzkumy odhadují, že stál na skále na levém břehu Račího potoka už v první polovině 14. století a měl chránit obchodní stezku. Roku 1964 se staly Rychleby kulturní památkou. Dnes jsou Rychleby jednou z nejromantičtějších hradních zřícenin v Jeseníkách.

Kiedy, przez kogo i po co wybudowano zamek Rychleby już się raczej nie dowiemy, ponieważ dotąd nie udało się zdobyć żadnych informacji o tym, co kiedyś działo się jego murami. Badania archeologiczne wykazały, że zamek stał na skale na lewym brzegu potoku Račí już w pierwszej połowie XIV wieku i miał chronić szlak handlowy. W 1964 roku Rychleby uzyskały status zabytku kultury, obecnie to jedne z najbardziej romantycznych ruin zamku w Jesionikach.

WWW.HREBENOVKA.CZ

ČESKO-POLSKÁ HŘEBENOVKA | CZESKO-POLSKI SZLAK GRZBIETOWY

mapa č. **7**

Vydal: **Královéhradecký kraj**, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové, Česká republika
Zpracoval: **SHOCart**®, spol. s r. o., Zádveřice 48, 763 12 Zádveřice-Raková, Česká republika
Fotografie: Archiv Olomouckého kraje, SGZK, R. Pietraga

© Cartography: www.SHOCART.cz, spol. s r. o. 2021 zakázka č. 9369
Veškeré reprodukce map nebo jejich částí jakoukoliv formou jsou možné pouze s předchozím písemným souhlasem vydavatele.